

2.3 Σύγκριση του Β' επιπέδου ελληνομάθειας προς το ΠΣ των Ε' και Στ' τάξεων του Δημοτικού σχολείου

<p>Β' επίπεδο ελληνομάθειας</p> <hr/> <p>Ι. ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ</p> <p>Ο υποψήφιος πρέπει να αντιμετωπίζει σημαντικό αριθμό καταστάσεων στις οποίες μπορεί να εμπλακεί, να κατανοεί τα κύρια σημεία πάνω σε θέματα που συναντάει τακτικά στους διάφορους χώρους, να εκφράζεται απλά και με συνοχή σε θέματα οικεία. Ακόμη να γνωρίζει τις σχετικές κοινωνικές συνήθειες, γλωσσικές και παραγλωσσικές.</p> <hr/>	<p>Πρόγραμμα Σπουδών των Ε' και ΣΤ' τάξεων του Δημοτικού σχολείου</p> <hr/> <p>ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</p> <p>Με το γλωσσικό μάθημα επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να συνεχιστεί και στο σχολείο ο φυσικός τρόπος εκμάθησης της γλώσσας. -τα παιδιά να συλλάβουν τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του συστήματος της γλώσσας. <p>ΠΣ 2001: Ο μαθητής πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> -να αποκτήσει τις πολλαπλές μορφές εγγραμματισμού που προϋποθέτει η κοινωνία της γνώσης, της πληροφορίας και της πολυπολιτισμικότητας. -να συνειδητοποιήσει την κοινωνική και τη γεωγραφική ποικιλία της ελληνικής γλώσσας. -να εκτιμά και να σέβεται τη γλώσσα του άλλου και να συμβιώνει αρμονικά με αλλόγλωσσους. <hr/> <p>ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ</p> <p>(Βλ. Γ' και Δ' τάξεις την παράγραφο με τίτλο "Γενικές Αρχές". Επίσης:)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Κάθε νέα γλωσσική ενότητα οικοδομείται πάνω στις βάσεις των προηγούμενων. Οι απλές συντακτικές δομές γίνονται συνθετότερες, το
--	---

<p>II. ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p> <p><i>1. κατανόηση προφορικού λόγου</i> Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να καταλαβαίνει τον σχετικά απλό και σαφή προφορικό λόγο.</p> <p><i>2. κατανόηση γραπτού λόγου</i> Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να κατανοεί το γενικό νόημα καθώς και ουσιαστικές λεπτομέρειες γραπτών κειμένων που συν-</p>	<p>βασικό λεξιλόγιο εμπλουτίζεται, το κλιτικό σύστημα ολοκληρώνεται.</p> <p>-Όχι πια θεωρία για τη γλώσσα, αλλά γλώσσα στις ποικίλες εφαρμογές της.</p> <p>-Η επιστημονική ορολογία, σε ό,τι αφορά την γραμματική, δεν προορίζεται για τους μαθητές.</p> <p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p> <p><i>1. κατανόηση προφορικού λόγου</i> ΠΣ 2001: Ο μαθητής αναγνωρίζει και ερμηνεύει διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα κ.τ.ό., όπως αποκλύπτονται από τα εκφραστικά μέσα, τη μορφή και την οργάνωση του περιεχομένου. Αναγνωρίζει τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (π.χ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή σπιτιού, πειράματος). Κατανοεί τις φραστικές επιλογές του ομιλητή, οι οποίες καθορίζονται από την περίσταση επικοινωνίας. <i>(παρατήρηση:</i>Στο νέο πρόγραμμα ο στόχος της ακρόασης (κατανόησης) και της παραγωγής προφορικού λόγου παρουσιάζονται μαζί).</p> <p><i>2. γραπτός λόγος: ανάγνωση</i> ΠΣ 2001: Ο μαθητής: -διαβάζει και κατανοεί το περιεχόμενο κάθε είδους λόγου, κατάλληλου για την ηλικία του.</p>
--	--

<p>δέονται με τις καταστάσεις επικοινωνίας και τις θεματικές περιοχές που ορίζονται σε αυτό το επίπεδο. βλ. δεξιότητα "παραγωγή γραπτού λόγου" για μια έμμεση αναφορά στο ύφος. Για μια πιο σαφή αναφορά στο ύφος βλ. Γ' επίπεδο στη δεξιότητα "παραγωγή προφορικού λόγου". βλ. Γ' επίπεδο</p> <p><i>3. παραγωγή γραπτού λόγου</i> Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να παράγει τα γραπτά κείμενα που αναφέρονται στο Α' επίπεδο και επιπλέον να γράφει γράμματα τυπικού περιεχομένου που αφορούν αίτηση για δουλειά, έκφραση παραπόνων κτλ. Επίσης προσωπικά γράμματα στα οποία περιλαμβάνονται διηγήσεις, περιγραφές, προσωπικές απόψεις κτλ.</p>	<p>-αναγνωρίζει το επίπεδο ύφους ενός κειμένου και κρίνει αν είναι κατάλληλο για το θέμα του κειμένου (ήδη στο ΠΣ των Γ' και Δ' τάξεων).</p> <p>-συγκρίνει κείμενα με το ίδιο θέμα, που ανήκουν όμως σε διαφορετικό είδος λόγου.</p> <p>-συνειδητοποιεί τις λειτουργικές διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου.</p> <p>-διαβάζει μικρά κείμενα (παροιμίες, ανέκδοτα, τραγούδια κτλ.) γραμμένα σε διάφορες διαλέκτους και ιδιώματα. Εντοπίζει διαφορές στην προφορά, στη μορφή των λέξεων, στη θέση τους μέσα στην πρόταση, καθώς και στο λεξιλόγιο.</p> <p><i>3. παραγωγή γραπτού λόγου</i> ΠΣ 2001: Ο μαθητής ασκείται ώστε τελειώνοντας το Δημοτικό να γράφει καθαρά, καλαίσθητα, ορθογραφημένα και με την απαιτούμενη ταχύτητα σχολικά και εξωσχολικά κείμενα. Κρίνει ο ίδιος αν χρειάζεται να ξαναγράψει ένα δύσκολα αναγνώσιμο κείμενο. Μετασχηματίζει κείμενο σε διαφορετικό είδος λόγου, για διαφορετικό σκοπό (π.χ. μετατροπή διαλόγου σε συνεχή λόγο και αντίστροφα). Χρησιμοποιεί διάφορα</p>
--	--

<p><i>4. παραγωγή προφορικού λόγου</i> Ο υποψήφιος πρέπει να έχει την ικανότητα να ανταποκρίνεται στις συνήθεις συναλλαγές της καθημερινής ζωής, να παίρνει μέρος, χωρίς προετοιμασία, σε θέματα που είναι οικεία.</p> <hr/> <p>ΙΙΙ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ</p> <p>A. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ</p> <p>1 .ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ</p> <p>1.1. ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ (Ο υποψήφιος πρέπει:)</p> <p>1.2. ΝΑ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ</p> <p>1.3. ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ</p> <p>1.4. ΝΑ ΤΡΑΒΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ</p> <p>1.5. ΝΑ ΖΗΤΑ ΣΥΓΝΩΜΗ / ΝΑ ΑΠΟΛΟΓΕΙΤΑΙ</p> <p>1.6. ΝΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗ ΣΥΓΝΩΜΗ</p> <p>1.7. ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΠΡΟΠΟΣΕΙΣ</p> <p>1.8. ΝΑ ΕΥΧΕΤΑΙ</p>	<p>είδη λόγου και συντάσει διάφορους τύπους κειμένων για διάφορους σκοπούς και διάφορους αποδέκτες.</p> <p><i>4. παραγωγή προφορικού λόγου</i> ΠΣ 2001: Ο μαθητής συμμετέχει σε συζητήσεις. Περιγράφει και αφηγείται γεγονότα. Ανακοινώνει σε ακροατήριο. Επιλέγει και χρησιμοποιεί ορθά το επίπεδο ύφους που επιβάλλει η περίπτωση επικοινωνίας. Αποφεύγει συνήθη φραστικά σφάλματα.</p> <hr/> <p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</p> <p>Χαιρετισμοί</p> <p>_____</p> <p>Συστάσεις</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Ευχές</p>
---	--

<p>1.9. ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ</p>	<p>Έκφραση συγχαρητηρίων Τηλεφωνική συνδιάλεξη</p>
<p>1.10. ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙ ΜΕ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ</p>	<p>_____</p>
<p>2. ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ</p>	
<p>2.1. ΝΑ ΖΗΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ, ΝΑ ΡΩΤΑ</p>	<p>Τα παιδιά μαθαίνουν πώς ζητούμε και δίνουμε πληροφορίες κτλ</p>
<p>2.2. ΝΑ ΔΙΝΕΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ, ΝΑ ΑΠΑΝΤΑ</p>	
<p>_____</p>	<p>Ανακοινώσεις</p>
<p>Περιγραφή ανθρώπων, γεγονότων, αισθημάτων, αντιδράσεων και επιθυμιών (παράθεση από την παράγραφο <i>Ειδικοί Εκπαιδευτικοί Στόχοι</i>).</p>	<p>Περιγραφές σκηνών από τη φύση, τοπίου, φυτού, φυσικού φαινομένου</p>
<p>2.3. ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΙ</p>	<p>_____</p>
<p>2.4. ΝΑ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ μια ιστορία ή την πλοκή ενός βιβλίου ή μιας ταινίας (παράθεση από την παράγραφο <i>Ειδικοί Εκπαιδευτικοί Στόχοι</i>).</p>	<p>Αφηγήσεις Τα παιδιά εξιστορούν γεγονότα από τη ζωή και την ιστορία, αφηγούνται το περιεχόμενο αναγνωσμάτων κτλ.</p>
<p>3. ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ (π.χ. να λέει τη γνώμη του, να ζητά τη γνώμη του άλλου, να υπενθυμίζει κτλ.)</p>	<p>Συζήτηση Σχολιασμός μιας είδησης ή ανταλλαγής απόψεων για κάποιο θέμα</p>
<p>4. ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ, ΣΥΝΑΙΣΘΗ-</p>	<p>_____</p>

<p>ΜΑΤΑ (π.χ. να εκφράζει θετικά συναισθήματα: χαρά, συμπάθεια, προτίμηση κτλ.)</p> <hr/> <p>_____</p> <p>5. ΠΡΑΞΕΙΣ ΛΟΓΟΥ (π.χ. να εκφράζει υποχρέωση, να ζητά από τον άλλον κάτι, να ενθαρρύνει κτλ.)</p> <p>6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΛΟΓΟΥ</p> <p>6.1. ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ</p> <p>6.2. ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ Ο υποψήφιος πρέπει να είναι σε θέση να κάνει όσα αναφέρθηκαν στο Α' επίπεδο και επιπλέον να χρησιμοποιεί συντομογραφίες όπως: <i>π.μ., μ.μ., π.Χ.</i> και να χωρίζει σωστά τις συλλαβές όταν αλλάζει σειρά.</p> <p>7. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (π.χ. να ζητά από τον συνομιλητή του να επαναλάβει, να επιβεβαιώνει ότι άκουσε σωστά κτλ.)</p> <p>Β. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (π.χ. δημόσιες υπηρεσίες, μετακίνηση / ταξίδια, υγεία / περίθαλψη κτλ.)</p>	<p>Δραματοποίηση: Τα παιδιά υποδύονται διάφορους ρόλους σε σκηνές από την καθημερινή ζωή και από τα αναγνώσματά τους.</p> <p>Συνέντευξη</p> <hr/> <p>βλ. πιο πάνω ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</p> <p>ΓΡΑΠΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</p> <p>1. ΑΝΑΓΝΩΣΗ (βλ. Γ' και Δ' τάξεις)</p> <p>2. ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ (βλ. Γ' και Δ' τάξεις)</p> <hr/> <hr/>
--	---

<p>IV. ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ</p> <p>A. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ – ΧΡΗΣΗ</p> <p>Ο υποψήφιος σ' αυτό το επίπεδο πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζει και να παράγει τα μέρη του ονοματικού και του ρηματικού συστήματος, καθώς και τα άκλιτα μέρη του λόγου που περιγράφονται.</p> <p>1.1. ΟΝΟΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 1.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΑΡΘΡΟ</p> <p>ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ -αρσενικά</p> <p>ανισοσύλλαβα σε <i>-ας, -ης, -ές, -ούς</i></p> <p>-θηλυκά ισοσύλλαβα σε <i>-ω</i> βλ. Α' επίπεδο βλ. Α' επίπεδο ανισοσύλλαβα σε <i>-α, -ού</i></p> <p>-ουδέτερα βλ. Α' επίπεδο ισοσύλλαβα σε <i>-ος -> -η (το μέρος)</i> βλ. Γ' επίπεδο ιδιόκλιτα: <i>το γάλα, το κρέας</i> βλ. Γ' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο</p> <p>βλ. Γ' επίπεδο</p>	<p>ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ</p> <p>_____</p> <p>Το ουσιαστικό Κλίση ουσιαστικών: -αρσενικά σε <i>-έας (δεκανέας)</i> βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>-θηλυκά</p> <p>_____</p> <p>σε <i>-η, -εις (η σκέψη, οι σκέψεις)</i> σε <i>-ός (η οδός, της οδού)</i> βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>-ουδέτερα σε <i>-μα</i> σε <i>-ος (το βάρος)</i> σε <i>-ιμο (το δέσιμο)</i> σε <i>-ας (το κρέας)</i> σε <i>-ως (-ος) (το φως, το γεγονός)</i> σε <i>-ον, -αν, -εν (καθήκον, σύμπαν, φωνήεν)</i> σε <i>-ν (το δόρν)</i> (παρατήρηση: Στο ΠΣ του σχολείου</p>
---	---

<p>-επίσης ουσιαστικά: -άκλιτα (δάνειες λέξεις) -διπλόκλιτα (<i>ο βράχος – οι βράχοι – τα βράχια, ο καπνός – οι καπνοί – τα καπνά</i>)(βλ. επίσης στο Δ' επίπεδο)</p> <p>_____</p> <p>βλ. Δ' επίπεδο</p> <p>βλ. Γ' επίπεδο: ουσιαστικά με δύο γένη</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>βλ. Α' επίπεδο αντρωνυμικά</p> <p>ΕΠΙΘΕΤΟ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΘΕΤΩΝ σε <i>-ής, -ιά, -ί</i> (<i>θαλασσής, -ιά, -ί</i>) σε <i>-ύς, -ιά, -ύ</i> (<i>πλατύς, -ιά, -ύ</i>) σε <i>-ης, -α, -ικο</i> (<i>τεμπέλης, -α, -ικο</i>) βλ. Α' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο</p> <p>μετοχή παθητικού παρακειμένου (<i>κουρασμένος, -η, -ο</i>)</p>	<p>υποδεικνύονται οι λόγοι για τους οποίους διδάσκονται τα παραπάνω ουσιαστικά: α) επειδή παρουσιάζουν δυσκολίες στη μετακίνηση του τόνου και β) επειδή παρουσιάζουν κλιτικές ιδιομορφίες).</p> <p>-επίσης ουσιαστικά: -διπλόκλιτα (<i>ο βράχος – οι βράχοι – τα βράχια, ο καπνός – οι καπνοί – τα καπνά</i>)</p> <p>-διπλόμορφα (<i>ελέφαντας – ελέφας</i>) -διπλοκατάληκτα (<i>ο καπετάνιος, ο καπετάνιος και καπεταναίοι</i>) -διπλότυπα για αρσ. και θηλ. γένος (<i>διευθυντής, -ντρια</i>), -επίκοινα (<i>αλεπού</i>) -διαφορετικές λέξεις για το αρσ. και το θηλ. (<i>ο πετεινός, η κότα</i>) -περιληπτικά (<i>η δωδεκάδα, το σμήνος</i>)</p> <p>_____</p> <p>Επίθετο</p> <p>σε <i>-ής, -ιά, -ί</i> σε <i>-ύς, -ιά, -ύ</i> βλ. Γ' και Δ' τάξεις Δημοτικού και το <i>πολύς, πολλή, πολύ</i> σε <i>-ης, -ης, -ες</i> (<i>συνεχής, -ής, -ές</i>) σε <i>-ύς, -εία, -ύ</i> (<i>οξύς, οξεία, οξύ</i>)</p> <p>βλ. όλα τα είδη μετοχών στις Γ' και Δ' τάξεις Δημοτικού</p>
--	--

<p>ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ συγκριτικός βαθμός περιφραστικά</p> <p>β' όρος σύγκρισης υπερθετικός βαθμός απόλυτος υπερθετικός</p>	<p>παραθετικά ομαλά και ανώμαλα βλ. Β' τάξη (επίθετα σε περιφραστικό και μονολεκτικό συγκριτικό βαθμό) επίσης Γ' και Δ' τάξεις (συγκριτικός βαθμός επιθέτων σε <i>-ότερος</i> και <i>-ύτερος</i>)</p>
<p>ΕΠΙΘΕΤΑ ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ</p>	
<p>ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ -προσωπικές γενική (δυνατοί και αδύνατοι τύποι)</p>	<p>βλ. Γ' και Δ' Δημοτικού</p>
<p>-κτητικές <i>κανένας, μόνος, όλων</i> κτητική αντων.</p>	<p>_____</p>
<p>-ερωτηματικές <i>ποιανού</i></p>	<p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις για τη διδασκαλία της αντωνυμίας <i>ποιος, -α, -ο</i> (χωρίς ιδιαίτερη αναφορά στην κλίση)</p>
<p>-αόριστες <i>κάποιος καθένας αρκετοί τίποτα</i></p>	<p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις _____ _____</p>
<p>-οριστικές <i>μόνος ίδιος</i></p>	<p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p>
<p>-δεικτικές <i>τέτοιος τόσος</i></p>	<p>_____</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p>

-αναφορικές <i>που</i> <i>αυτός που</i> <i>εκείνος που</i> <i>κάτι που</i> <i>όσος</i> <i>όποιος</i> <i>ό,τι</i>	βλ. Γ' και Δ' τάξεις _____ _____ _____
2.1. ΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	Το ρήμα (βλ. Γ' και Δ' τάξεις) Τα παιδιά ομαδοποιούν ρήματα με βάση την ορθογραφία των <i>προκαταληκτικών τους συλλαβών</i> και εθίζονται στην ορθογραφία τους.
ΦΩΝΗ	
αντιστοιχία ενεργητικής και παθητικής φωνής	αντιστοιχία ενεργητικής και παθητικής φωνής
ποιητικό αίτιο	_____
ρήματα με ενεργητική και παθητική φωνή με διαφορετική σημασία	_____
ρήματα χωρίς παθητ. φωνή	_____
ρήματα χωρίς ενεργ. φωνή (αποθετικά)	_____
ΣΥΖΥΓΙΑ	
β' συζυγία	βλ. Β', Γ' και Δ' τάξεις
ΔΙΑΘΕΣΗ	
βλ. Α' επίπεδο	ενεργητικά
παθητική	παθητικά
ουδέτερη	ουδέτερα ρήματα
ΕΓΚΛΙΣΗ	
υποτακτική	βλ. Β', Γ' και Δ' τάξεις

<p>δυνητική (τύπος ευγένειας)</p> <p>ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ</p> <p>ΧΡΟΝΟΙ εξακολουθητικοί και συντελεσμένοι ενεργητικής φωνής</p> <p>ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ (π.χ. παρατατικός ενεργητικής φωνής: διάρκεια, επανάληψη, εξέλιξη μιας πράξης).</p> <p>2.2. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΟ ΑΡΝΗΣΗ ΑΝΩΜΑΛΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΧΡΟΝΩΝ αόριστος οριστικής</p> <p>ΕΙΔΗ ΡΗΜΑΤΩΝ απρόσωπα πρόσωπα απρόσωπες εκφράσεις</p> <p>3. ΑΚΛΙΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 3.1. ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ ΕΙΔΗ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ σχηματισμός επιρρημάτων παραθετικά επιρρημάτων ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟ-</p>	<p>_____</p> <p>καμία αναφορά σε όλο το ΠΣ του Δημοτικού</p> <p>όλοι οι χρόνοι ενεργητικής και παθητικής φωνής</p> <p>_____</p> <p>Τα παιδιά διακρίνουν τον αριθμό και το πρόσωπο κάθε ρηματικού τύπου.</p> <p>-ρήματα ανώμαλα και η κλίση των συνηρημένων <i>ακούω, λέω, καίω, κλαίω, πάω</i></p> <p>-ρήματα αρχαϊκής κλίσης σε <i>-ούμαι</i> και <i>-ώμαι</i></p> <p>τα κυριότερα απρόσωπα ρήματα</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p>
--	---

<p>ΡΙΣΜΟΙ</p> <p>4.1. ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ</p> <p><i>από</i> (ποιητικό αίτιο) <i>με</i> (καιρικές συνθήκες, χρον. διάρκεια) <i>παρά</i> (διαφορά προς το λιγότερο) <i>χωρίς, δίχως</i> (έλλειψη, στέρηση) <i>αντί</i> (αντικατάσταση)</p> <p>βλ. Α' επίπεδο βλ. Α' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Δ' επίπεδο</p> <p>5. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ</p> <p>-συμπλεκτικοί <i>και</i> (εμφατικό)</p> <p><i>ούτε... ούτε</i></p> <p>-αντιθετικοί <i>ενώ</i></p> <p>βλ. Α' επίπεδο βλ. Α' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Δ' επίπεδο</p> <p>-διαχωριστικοί <i>ή... ή</i> <i>είτε... είτε</i></p>	<p>Το προθετικό σύνολο ως επιρρηματικός προσδιορισμός ή ως κατηγορούμενο, αντικείμενο και επιθετικός προσδιορισμός</p> <p>εμπρόθετα σύνολα με τις παρακάτω προθέσεις:</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p><i>παρά</i> <i>χωρίς</i> <i>αντί</i> <i>ως</i> <i>μετά</i> <i>προς</i> <i>κατά</i> <i>ίσαμε</i></p> <p>Σύνδεσμοι</p> <p>-συμπλεκτικοί</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις (χωρίς ιδιαίτερη αναφορά στην εμφατική χρήση του <i>και</i>)</p> <p><i>ούτε... ούτε</i></p> <p>-αντιθετικοί</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p><i>μα</i> <i>όμως</i> <i>ωστόσο</i> <i>παρά μόνο</i> <i>αλλά και</i></p> <p>-διαχωριστικοί</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p><i>είτε... είτε</i></p>
---	--

<p>-χρονικοί ενώ καθώς πριν μόλις</p> <p>-αιτιολογικοί επειδή</p> <p>-ειδικοί ότι πως που</p> <p>-διστακτικοί μη(ν) ίσως μήπως</p> <p>βλ. Α' επίπεδο βλ. Γ' επίπεδο βλ. Δ' επίπεδο</p> <p>6. ΜΟΡΙΑ ας</p> <p>7. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ</p> <p>απόλυτα: 5.000-1.000.000 τακτικά: 20ός – 100ός (κλιτά)</p>	<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>_____</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>_____</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. το λεξιλόγιο των Γ' και Δ' τάξεων βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>-συμπερασματικοί λοιπόν ώστε όχι μόνο (σημείωση: Το σύνταγμα <i>όχι μόνο</i> χρησιμοποιείται σε επιδοτική σύνδεση: <i>όχι μόνο... αλλά</i>. Βλ. Λεξικό Τριανταφυλλίδη).</p> <p>τα πιο συχνόχρηστα μόρια βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>καμία αναφορά στα αριθμητικά παρότι δεν έχει ολοκληρωθεί η διδασκαλία τους</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p>
--	--

<p>8. ΕΠΙΦΩΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΦΩ- ΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ</p> <p>9. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΛΕΞΕΩΝ</p> <p><i>παραγωγή</i> <i>-παράγωγα ρήματα</i></p> <p><i>-παράγωγα ουσιαστικά</i> <i>-από ρήματα</i> <i>-υποκοριστικά</i> <i>αρσενικά</i> <i>σε -άκης</i> <i>σε -άκος</i> <i>σε -ούλης</i></p> <p>θηλυκά <i>σε -άκι (Μαράκι)</i> <i>σε -ούλα</i> <i>σε -ίτσα</i></p> <p>ουδέτερα _____ (σε αυτό το επίπεδο σημειώ- νεται μόνο η αντίστοιχη κατάληξη του αρσ. και του θηλ.) _____</p> <p><i>-παράγωγα επίθετα</i></p> <p><i>-παράγωγα επιρρήματα</i></p> <p>9.1. ΣΥΝΘΕΣΗ πρόθημα + θέμα + κατάληξη (<i>a-ξέχαστος, ξε-κουράζω</i>) ουσιαστικό + <i>ο</i> + ουσιαστικό--> ουσιαστικό</p>	<p>_____</p> <p><i>-παράγωγα ρήματα</i></p> <p><i>-παράγωγα ουσιαστικά</i></p> <p>_____</p> <p>υποκοριστικά αρσενικά βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>θηλυκά _____</p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>ουδέτερα <i>σε -ούλι</i></p> <p><i>σε -όπουλο</i></p> <p><i>-παράγωγα επίθετα</i></p> <p><i>-παράγωγα επιρρήματα</i></p> <p>βλ. Γ' και Δ' τάξεις</p> <p>σύνθετα ουσιαστικά</p>
---	--

<p>επίθετο + ο + επίθετο --> επίθετο ρήμα + ο + ρήμα --> ρήμα επίρρημα + επίρρημα --> επίρρημα</p>	<p>σύνθετα επίθετα σύνθετα ρήματα σύνθετα επιρρήματα</p> <p>παρατακτικά, προσδιοριστικά, κτητικά σύνθετα (παράθεση από το ΠΣ των Γ' και Δ' τάξεων) <i>(παρατήρηση: Το ΠΣ του σχολείου κατατάσσει τα σύνθετα βάσει σημασιολογικών κριτηρίων, ενώ στην πιστοποίηση κατατάσσονται βάσει μορφολογικών).</i></p>
<p>Β. ΣΥΝΤΑΞΗ</p> <p>ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ</p> <p>ΕΙΔΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</p> <p>ΕΙΔΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΑ- ΣΕΩΝ ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ</p> <p>ΣΧΗΜΑ ΑΣΥΝΔΕΤΟ, ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ, ΠΑΡΑ- ΤΑΞΗ</p> <p>ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ</p>	<p>Σύνταξη μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα</p> <p>Τα παιδιά διακρίνουν εμπειρικά το λειτουργικό ρόλο των δευτερευουσών προτάσεων (αντικείμενο, υποκείμενο, προσδιορισμός)</p> <p>προτάσεις που συνδέονται υποτακτικά</p> <p>προτάσεις που συνδέονται παρατακτικά</p> <p>συχνόχρηστα σχήματα λόγου: -παρομοίωση (ήδη στο ΠΣ των Γ' και Δ' τάξεων),</p>

<p>βλ. Γ' επίπεδο: Ο υποψήφιος αναγνωρίζει τη μεταφορική χρήση της γλώσσας.</p> <p>βλ. Δ' επίπεδο: Ο υποψήφιος χρησιμοποιεί διάφορα σχήματα λόγου, αναγνωρίζει μεταφορικά νοήματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -μεταφορά (ήδη στο ΠΣ των Γ' και Δ' τάξεων), -προσωποποίηση (ήδη στο ΠΣ των Γ' και Δ' τάξεων), -αλληγορία, -υπερβολή, -λιτότητα, -περίφραση, -έμφαση, -υπερβατό, -ασύνδετο, -υποφορά και ανθυποφορά κ.ά. <p>παράγραφος και ευρύτερα σύνολα λόγου</p>
<p>Γ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ</p> <p>Ο υποψήφιος πρέπει να χρησιμοποιεί ένα διευρυμένο λεξιλόγιο που περιλαμβάνει και πιο λόγιες λέξεις. έμφαση στα ρήματα που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν γνώμες, απόψεις και συναισθήματα (<i>νομίζω, πιστεύω, ξέρω, λέω ότι, καίρομαι, λυπάμαι</i> κτλ.).</p> <p>βλ. Δ' επίπεδο: Ο υποψήφιος αναγνωρίζει μεταφορικά νοήματα.</p>	<p><i>Η καταγωγή και η σημασία των λέξεων</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -λαϊκές και λόγιες λέξεις -σύνθετες λέξεις με λόγιο πρώτο συνθετικό -οικογένειες λέξεων, ταυτόσημα, συνώνυμα και αντίθετα -ομώνυμα και παρώνυμα <p>-κυριολεξία και μεταφορά</p> <p>Τα παιδιά αποσαφηνίζουν την έννοια των λέξεων με βάση την καταγωγή, τη συγγένεια ή την αντίθεση, τη σύνθεση, τη μεταφορική τους χρήση κτλ.</p> <p>ΠΣ 2001:</p> <ul style="list-style-type: none"> -προσέγγιση της σημασίας μέσω της ετυμολογίας -σύνδεση λέξεων με τα είδη του λόγου, τους τύπους των κειμένων και

	<p>τις περιστάσεις επικοινωνίας</p> <ul style="list-style-type: none"> -εντοπισμός των λέξεων που εκφράζουν ειδικούς όρους σε ένα κείμενο, -εντοπισμός των λέξεων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του ύφους (π.χ. <i>βουνοκορφές, κορυφογραμμή</i>)
<p>Δ. ΦΩΝΗΤΙΚΗ <i>συλλαβισμός</i> <i>πάθη φωνηέντων και συμφώνων</i> <i>συναίρεση (Θόδωρος)</i> <i>αλλαγή (τίποτε/α)</i> <i>αποβολή και ανάπτυξη του γ ανάμεσα σε φωνήεντα (λέω, έλεγα)</i></p> <p><i>συμφωνικά συμπλέγματα</i> <i>τελικό ν (πότε διατηρείται, πότε αποβάλλεται)</i></p> <hr/> <hr/> <hr/>	<p><i>Οι λέξεις και η σήμανσή τους</i> <i>συλλαβισμός</i></p> <p><i>έκθλιψη (το'πα)</i> <i>αφαίρεση (αγελάδα < γελάδα)</i> <i>αποκοπή (απ'το)</i> <i>(τα παραδείγματα στις παρενθέσεις από το Λεξικό Τριανταφυλλίδη)</i></p> <hr/> <p><i>η χρήση του τελικού ν</i></p> <p><i>ο τόνος και άλλα ορθογραφικά σημεία</i> <i>συντομογραφία</i> <i>η πλάγια γραφή</i> <i>(σημείωση: Η παράγραφος του ΑΠΠΕ για την φωνητική και η παράγραφος αυτή του ΠΣ του σχολείου αντιπαρατέθηκαν, γιατί πραγματεύονται τα ίδια φαινόμενα. Στο ΠΣ του σχολείου όμως αυτό που ενδιαφέρει δεν είναι η φωνητική, αλλά η γραπτή απόδοση των παραπάνω φαινομένων).</i></p>

Ε. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	_____
--------------------------------------	-------